

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo poverenia: 1141/01
Zo dňa: 21.01.2015

Počet výtlačkov: 2
Výtlačok číslo: 1
Počet strán: 15
Počet príloh: 0

PROTOKOL

**o výsledku kontroly
dlhovej politiky vybraných miest a obcí SR**

Obec Malý Horeš

Košice apríl 2015

Zhrnutie

Kontrolná akcia s názvom – Dlhová politika vybraných miest a obcí SR bola zaradená do Plánu kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky na rok 2015 vzhľadom na aktuálnosť tejto témy súvisiacej s vývojom verejných financií v subjektoch územnej samosprávy. Kontrolná akcia nadväzuje na kontroly, vykonané v roku 2013, kedy boli v tejto oblasti zistené významné nedostatky.

Účelom kontroly bolo preveriť spoľahlivosť účtov a správnosť účtovných operácií, týkajúcich sa dlhovej služby miest a obcí a správnosť ich vykazovania v účtovných a finančných výkazoch. Dodržiavanie rozpočtových pravidiel pri používaní návratných zdrojov financovania so zameraním na správnosť výpočtu dlhu, vynaložených výdavkov na dlhovú službu a schopnosť uhrádzať záväzky.

Kontrola bola zameraná na dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti účtovníctva a rozpočtových pravidiel územnej samosprávy so zameraním na výpočet dlhu kontrolovaných subjektov. Mala poukázať na to, či skutočný dlh obcí bol totožný s deklarovaným. Bolo zistené, že skutočný dlh obce bol nižší ako dlh vykázaný vo finančných výkazoch predložených obcou Ministerstvu financií Slovenskej republiky prostredníctvom systému štátnej pokladnice.

Kontrolná skupina preverila finančné hospodárenie obce Malý Horeš v kontrolovanom období rokov 2012 - 2014 s osobitným zameraním na analýzu rozpočtového hospodárenia, vykazovanie dlhu, poskytnuté návratné zdroje financovania, správnosť ich zaúčtovania, vykazovania a hospodárnosť ich použitia. Pri kontrole boli použité porovnávacie a analytické metódy. Zber a spracovanie informácií bolo zabezpečené základnými technikami finančnej kontroly, ku ktorým patrí štúdium dokladov a rozhovory s vedením obce.

Obec Malý Horeš je právnickou osobou a za podmienok ustanovených zákonom, samostatne hospodári s vlastným majetkom a so svojimi finančnými prostriedkami.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky kontrolou zistil, že obec nepostupovala v súlade s viacerými všeobecne záväznými právnymi predpismi, pričom nedostatky boli zistené v oblasti:

rozpočtového hospodárenia obce so zameraním na vývoj dlhu a jeho dopad na hospodárenie tým, že

- záverečný účet obce za rok 2012 neobsahoval údaje o plnení rozpočtu v členení podľa rozpočtovej klasifikácie,
- celková suma uhradených splátok obce v roku 2013 prekročila 25 % skutočných bežných príjmov.

spoľahlivosti vybraných účtov pasív a správnosť vykazovania návratných zdrojov financovania tým, že obec

- nedodržala ekonomickú klasifikáciu rozpočtovej klasifikácie pri triedení splátok istiny z úverov,
- nevykonala dokladovú inventúru záväzkov v rokoch 2012 – 2014,

- vo finančnom výkaze FIN 6 - 04 o stave bankových účtov a záväzkov k 12/2013 a k 12/2014 neodčlenila bankové úvery prijaté na zabezpečenie predfinancovania spoločných programov Slovenskej republiky a Európskej únie v sume 178 129,59 eur v roku 2013 a 156 885,18 eur v roku 2014.

V dôsledku uvedených chýb neposkytovali finančné výkazy v oblasti zverejnenia špecifických položiek k 31.12.2013 a 31.12.2014 týkajúcich sa návratných zdrojov financovania, správne a dostatočné informácie o skutočnom stave prijatých návratných zdrojov financovania.

Kontrolou neboli zistené významné zistenia, ktoré by z dôvodu nedodržania postupov účtovania ovplyvnili správnosť vykázaných pasív v súvahe.

Odporúčania na riešenie zistených nedostatkov

1. Zjednotiť zverejňovanie uzatvorených zmlúv v plnom znení na webovom sídle obce.

Podľa poverenia predsedu NKÚ SR č. 1141/01 z 21.01.2015 vykonali:

Ing. Miroslav Ferko, vedúci kontrolnej skupiny
RNDr. Marcel Kudláč, člen kontrolnej skupiny

kontrolu dlhovej politiky vybraných miest a obcí SR. Účelom kontroly bolo preveriť spoľahlivosť účtov a správnosť účtovných operácií, týkajúcich sa dlhovej služby miest a obcí a správnosť ich vykazovania v účtovných a finančných výkazoch, dodržiavanie rozpočtových pravidiel pri používaní návratných zdrojov financovania so zameraním na správnosť výpočtu dlhu, vynaložených výdavkov na dlhovú službu a schopnosť uhrádzať záväzky.

Kontrola bola vykonaná v čase od 02.02.2015 do 17.04.2015

v obci Malý Horeš, 076 52 Malý Horeš, IČO 00331724

(ďalej len „obec“) za kontrolované obdobie rokov 2012 - 2014 a súvisiace obdobie.

Kontrola bola vykonaná v súlade so zákonom NR SR č. 39/1993 Z. z. o Najvyššom kontrolnom úrade Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov a so štandardami, ktoré vychádzajú zo základných princípov kontroly (ISSAI 100 – 400) v rámci medzinárodných štandardov najvyšších kontrolných inštitúcií.

Predmetom kontroly bolo finančné hospodárenie vybraných miest a obcí s osobitným zameraním na vykazovanie dlhu, poskytnuté návratné zdroje financovania, správnosť ich zaúčtovania, vykazovania a hospodárnosť ich použitia a dopad na celkové hospodárenie obcí.

Obec Malý Horeš (ďalej „kontrolovaný subjekt“ alebo „obec“) je v súlade s čl. 64a Ústavy Slovenskej republiky samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky združujúci občanov, ktorí majú na jej území trvalý pobyt. Podľa čl. 65 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je obec právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a so svojimi finančnými prostriedkami. Činnosť obce je upravená zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 369/1990 Zb.“). Obec sa nachádza v Košickom kraji, okres Trebišov a k 31.12.2014 evidovala celkom 1 093 obyvateľov.

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

1. Analýza rozpočtového hospodárenia obce so zameraním na vývoj dlhu a jeho dopad na hospodárenie

1.1 Analýza výsledkov rozpočtového hospodárenia

Kontrolná skupina vykonala analýzu rozpočtového hospodárenia obce na základe výsledkov, uvedených v záverečnom účte obce a finančných výkazoch o plnení rozpočtu subjektu verejnej správy FIN 1 – 04, resp. FIN 1-12 za roky 2012 – 2014 a zhodnotila vývoj príjmov a výdavkov a dosiahnutých výsledkov hospodárenia.

Prehľad o výsledku rozpočtového hospodárenia obce za roky 2012-2014
Tabuľka č. 1

v eur

Ukazovateľ	Skutočnosť			Index	Index
	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014	2013/2012	2014/2013
Príjmy spolu	328 286,27	847 086,03	676 207,29	2,58	0,79
V tom: bežné príjmy	280 783,04	302 147,12	307 500,46	1,08	1,02
kapitálové príjmy	14 772,87	338 890,77	37 086,81	22,94	0,11
príjmové	32 730,36	206 048,14	331 620,02	6,29	1,61
Výdavky spolu	300 424,96	645 878,41	620 454,91	2,15	0,96
V tom: bežné výdavky	260 805,23	284 093,95	301 047,64	1,09	1,06
kapitálové výdavky	32 411,10	361 784,46	168 140,68	11,16	0,46
výdavkové	7 208,63	0,00	151 266,59	x	x
Rozdiel príjmov a výdavkov spolu	27 861,31	201 207,62	55 752,38	x	x
Bežný rozpočet (+, -)	19 977,81	18 053,17	6 452,82	x	x
Kapitálový rozpočet (+, -)	-17 638,23	-22 893,69	-131053,87	x	x
Finančné operácie (+, -)	25 521,73	206 048,14	180 353,43	x	x
Výsledok rozpočtového hospodárenia po vylúčení	2 339,58	-4 840,52	-124 601,05	x	x

Zdroj: Obec Malý Horeš

Príjmy obce spolu v kontrolovanom období mali rastúcu tendenciu, pričom najvýraznejší nárast príjmov bol zaznamenaný v roku 2013, a to z dôvodu prijatia dlhodobého úveru na predfinancovanie projektu, podporeného z fondov EÚ. Bežné príjmy rozpočtu mali v sledovanom období mierne rastúci charakter. Výrazný nárast bol zaznamenaný v oblasti kapitálových príjmov v roku 2013, kedy kapitálové príjmy vrástli zo 14 722,87 eur v roku 2012 na 338 890,77 eur v roku 2013. Tento nárast bol z dôvodu realizácie projektu cezhraničnej spolupráce „Živé tradície - spoločné hodnoty, rozvoj infraštruktúry a turistickej atraktívnosti radu vinných pivníc obcí Hercegút a Malý Horeš“, pretože v rámci projektu obec obdržala v roku 2013 sumu 335 090,77 eur ako refundácie za už vykonané práce v rámci projektu a v roku 2014 sumu 37 086,46 eur.

Výdavky spolu dosiahli najvýraznejší nárast v roku 2013, a to taktiež najmä z dôvodu nárastu kapitálových výdavkov, v rámci ktorých boli čerpané výdavky na realizáciu projektu cezhraničnej spolupráce v sume 355 635,11 eur. Bežné výdavky kopírovali nárast bežných príjmov.

Výsledkom rozpočtového hospodárenia (bez finančných operácií) v roku 2012 bol prebytok v sume 2 339,58.eur. V rokoch 2013 a 2014 bol schodok v sume 4 840,52 eur a 124 601,05 eur, z dôvodu schodku kapitálového rozpočtu.

Obecné zastupiteľstvo (ďalej len „OZ“) obce v kontrolovanom období prerokovaním záverečného účtu schválilo celoročné hospodárenie bez výhrad, a to:

- za rok 2012 uznesením č. 6 zasadnutia OZ zo dňa 06.06.2013, pričom prebytok rozpočtového hospodárenia obce bol pridelený do rezervného fondu,
- za rok 2013 uznesením č. 5 zasadnutia OZ zo dňa 09.06.2014, pričom schodok rozpočtového hospodárenia bol vykrytý prijatým investičným úverom.

Za rok 2014 záverečný účet do času kontroly nebol prerokovaný v OZ.

Záverečný účet obce za rok 2012 neobsahoval údaje o plnení rozpočtu v členení podľa § 10 ods. 3 v súlade s rozpočtovou klasifikáciou, keď nebol členený podľa rozpočtovej klasifikácie a neobsahoval údaje o príjmových a výdavkových finančných operáciách, čo bolo v rozpore s § 16 ods. 5 písm. a) zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“).

1.2 Posúdenie stavu a vývoja dlhu a jeho dopadu na hospodárenie obce

Kontrolná skupina vykonala posúdenie stavu a vývoja dlhu na základe kritérií zadĺženosti obcí, stanovených zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy ako aj dlhu, vykázaného vo výkaze FIN 6 – 04, resp. FIN 5 – 04 za obdobie rokov 2012 – 2014.

V zmysle § 2 písm. a) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy návratné zdroje financovania predstavujú prostriedky rozpočtu obce z prijatých úverov, pôžičiek, návratných finančných výpomocí, zo zmeniek a z komunálnych obligácií vydaných obcou. Prehľad o ukazovateľoch dlhu obce za kontrolované obdobie je uvedený v tabuľke 2.

Prehľad o ukazovateľoch dlhu obce Malý Horeš za roky 2012 – 2014

Tabuľka č. 2

v eur

Ukazovateľ	Skutočnosť			Index 2013/2012	Index 2014/2013
	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2014		
Celkový dlh obce v eur (§ 17 ods. 7 a 8 zákona č. 583/2004 Z. z.)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Suma ročných splátok návratných zdrojov financovania vrátane úhrady výnosov v eur	0,00	179 130,11	173 905,48	0,00	0,97
Skutočné bežné príjmy za predchádzajúci rok v eur	283 579,00	280 783,04	310 112,67	x	x
Ukazovatele dlhu v %:					
a) § 17 ods. 6 písm. a) zákona č. 583/2004 Z. z.	0,00	0	0	x	x
b) § 17 ods. 6 písm. b) zákona č. 583/2004 Z. z.	0,00	63,80	56,08	x	x
Dlh obce spolu (FIN 6 – 04/FIN 5 – 04)*	0,00	178 129,59	156 885,18	0,00	0,88
Počet obyvateľov k 31.12.	1103	1095	1093	0,99	0,99
Dlh obce na 1 obyvateľa v eur	0,00	162,67	143,53	x	x

*za rok 2012 FIN 6 – 04 a za roky 2013 a 2014 FIN 5 – 04

Zdroj: Obec Malý Horeš

Celkový dlh obce vyčíslený podľa § 17 ods. 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy bol nulový v porovnaní s vyčísleným dlhom obce podľa finančného výkazu FIN 6-04, resp. FIN 6-05. Dôvodom bolo nezapočítanie záväzkov z návratných zdrojov financovania prijatých na predfinancovanie spoločných programov Slovenskej republiky a Európskej únie (ďalej len „EÚ a SR“) najviac v sume nenávratného finančného príspevku, poskytnutého na základe zmluvy medzi obcou a orgánom podľa osobitného predpisu. Obec v kontrolovanom období prijala len úver na predfinancovanie cezhraničného projektu spoločných programov SR a EÚ, ktorý sa v zmysle § 17 ods. 8 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy nezapočítava do celkovej sumy dlhu. Táto skutočnosť nebola správne uvedená vo finančnom výkaze FIN 6-04 za roky 2013 a 2014. Uvedený nedostatok je popísaný v časti 3.2 Preverenie správnosti vykazovania návratných

zdrojov financovania v účtovnej závierke a vo finančných výkazoch tohto protokolu o výsledku kontroly.

Na základe nesprávneho vykazovania návratných zdrojov financovania vo finančných výkazoch, predložených Ministerstvu financií SR prostredníctvom systému štátnej pokladnice bol pomer dlhu za rok 2013 a bežných príjmov predchádzajúceho roka 63,44 % a za rok 2014 50,59 %.

V roku 2014 došlo k zmene metodiky výpočtu celkového dlhu v zmysle zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy – započítanie dodávateľských investičných úverov. Vzhľadom na to, že kontrolovaný subjekt nemal investičné dodávateľské úvery nedošlo k zvýšeniu celkového dlhu obce z uvedeného dôvodu.

Obec tak v súvislosti s prijatými návratnými zdrojmi financovania na plnenie svojich úloh podľa stavu k 31.12.2014 dodržala pravidlo pre prijatie návratných zdrojov financovania v zmysle § 17 ods. 6 písm. a) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, podľa ktorého celková suma dlhu obce nemala neprekročiť 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka.

Preverením druhej podmienky podľa § 17 ods. 6 písm. b) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, podľa ktorej suma ročných splátok návratných zdrojov financovania vrátane úhrady výnosov nemala prekročiť 25 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka bolo zistené, že obec v roku 2013 uhradila sumu ročných splátok, ktorá tvorila 63,80 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho roka a v roku 2014 suma ročných splátok tvorila 56,08 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho roka.

K prekročeniu podmienky podľa § 17 ods. 6 písm. b) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy došlo z dôvodu, že do celkovej sumy ročných splátok patrili aj splátky vyplývajúce zo záväzkov prijatých na predfinancovanie spoločných programov SR a EÚ.

Obec tým, že v rokoch 2013 a 2014 uhradila celkovú sumu ročných splátok návratných zdrojov financovania vyššiu ako 25 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka, k 31.12. uvedených rokov neplnila podmienku na prijatie návratných zdrojov financovania v zmysle § 17 ods. 6 písm. b) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Do celkových skutočných bežných príjmov za rok 2013 pre účely uvedeného výpočtu boli započítané príjmy vykázané v časti I. a III. finančného výkazu FIN 1 – 12 v zmysle opatrenia MF SR č. MF/21513/2012-31, ktorým sa ustanovuje usporiadanie, obsahové vymedzenie, spôsob, termín a miesto predkladania informácií z účtovníctva a údajov potrebných na účely hodnotenia plnenia rozpočtu verejnej správy v znení opatrenia MF SR č. MF/22379/2013-31 (ďalej len „opatrenie č. MF/21513/2012-31“).

Obec v roku 2014 uzatvorila s Ministerstvom dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky zmluvu o poskytnutí dotácie na obstaranie nájomných bytov, ktorej predmetom bolo poskytnutie dotácie na obstaranie nájomných bytov v sume 141 600,00 eur. V súvislosti s výstavbou nájomných bytov obec tiež uzatvorila so Štátnym

fondom rozvoja bývania zmluvu o úvere na sumu 330 420,00 eur, predmetom ktorej bolo poskytnutie štátnej podpory formou úveru na obstaranie nájomného bytového domu.

V čase uzatvárania uvedených zmlúv (september 2014) obec neplnila podmienku na prijatie návratných zdrojov financovania v zmysle § 17 ods. 6 písm. b) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, keď suma ročných splátok návratných zdrojov financovania bola 55,49 %, čo bolo viac ako 25 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a napriek tejto skutočnosti hlavný kontrolór obce vypracoval súhlasné stanovisko k prijatiu návratných zdrojov financovania.

Podľa vyjadrenia starostu obce dotácia a ani úver neboli v roku 2014 ešte čerpané z dôvodu, že stavba do konca roka 2014 nebola zrealizovaná.

2. Dodržiavanie rozpočtových pravidiel pri prijímaní návratných zdrojov financovania

Dodržiavanie rozpočtových pravidiel pri používaní návratných zdrojov financovania bolo preverené pri bankovom úvere v sume 506 821,22 eur, ktorý bol prijatý v rokoch 2013 – 2014.

Podľa účtovnej evidencie ako aj uzatvorených zmluvných vzťahov obec v kontrolovanom období evidovala nasledovný stav bankových úverov:

Prehľad o stave a vývoji bankových úverov za obdobie 2012 – 2014

Tabuľka č. 3:

Číslo úverovej zmluvy	Dátum podpisu	Účel úveru	Splätnosť úveru - rok	Schválená výška úveru v eur	Zostatok v eur		
					31.12.2012	31.12.2013	31.12.2014
114067-2013	23.08.2013	predfinancovanie nákladov projektu	2016	523 000,00	0,00	178 129,59	156 885,18

Zdroj: Obec Malý Horeš

V kontrolovanom období obec prijala na základe úverovej zmluvy investičný úver od bankovej inštitúcie v sume 523 000,00 eur. Účelom úveru bolo predfinancovanie nákladov vyplývajúcich z cezhraničného projektu s názvom „Živé tradície - Spoločné hodnoty, rozvoj infraštruktúry a turistickej atraktívnosti radu vinných pivníc obcí Herceghút a Malý Horeš“. Čerpanie úveru bolo dohodnuté postupne na základe predložených faktúr a dokladov preukazujúcich účelovosť poskytnutých prostriedkov maximálne do výšky 180 000,00 eur, pričom suma všetkých čerpaní nesmela prekročiť sumu 523 000,00 eur. Dodatkom č.1 k úverovej zmluve z 11.09.2013 sa upravilo platenie poplatkov za nedočerpanie úveru a rezerváciu finančných prostriedkov.

Prijatie investičného úveru na predfinancovanie projektu cezhraničnej spolupráce vo výške 523 000,00 eur bolo odsúhlasené aj hlavným kontrolórom obce. Hlavný kontrolór obce vo svojom stanovisku z 28.06.2013 odporučil OZ prijať návratný zdroj financovania (investičný úver) za stanovených podmienok. V stanovisku konštatoval, že boli splnené obidve zákonom stanovené podmienky prijatia návratných zdrojov financovania. Vo svojom stanovisku však neuviedol z akých údajov vychádzal a ani explicitne neuviedol zdrojové údaje a výpočty.

Kontrolou predloženej dokumentácie bolo zistené, že záverečný účet obce za roky 2012 a 2013 obsahoval prehľad o stave a vývoji dlhu v zmysle zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Údaje uvedené v záverečnom účte zodpovedali údajom v účtovnej závierke a vo finančných výkazoch.

V kontrolovanom období obec neprevzala záruku za úver, pôžičku alebo iný dlh v zmysle § 17 ods. 5 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Návratné zdroje financovania - prijatý investičný úver slúžil na uhradenie kapitálových výdavkov súvisiacich s projektom v zmysle § 17 ods. 2 vyššie uvedeného zákona. Z finančných prostriedkov úveru bolo zaplatených celkovo 13 faktúr v celkovej sume 506 874,01 eur.

Zmluvy o prijatí úveru a návratnej finančnej výpomoci boli zverejnené na webovom sídle obce v časti „Povinné zverejňovanie – Zmluvy“.

3. Spôľahlivosť vybraných účtov pasív a správnosť vykazovania návratných zdrojov financovania

3.1 Preverenie spoľahlivosti účtov a správnosti účtovných operácií

Preverenie spoľahlivosti vybraných účtov, týkajúcich sa návratných zdrojov financovania, bolo vykonané z hľadiska úplnosti, vlastníctva, ocenenia a zverejnenia.

Obec podľa účtovného výkazu Súvaha Úč ROPO SFVO 1-01 vykázala v kontrolovanom období nasledovné zostatky účtov:

Prehľad o stave vybraných účtov pasív za obdobie 2012 – 2014

Tabuľka č. 4

Pasíva	číslo riadku	Skutočnosť v eur		
		31.12.2012	31.12.2013	31.12.2014
Bankové úvery a výpomoci	173	0,00	178 129,59	156 885,18
z toho:				
Bankové úvery dlhodobé (461AÚ)	174	0,00	178 129,59	156 885,18
Bežné bankové úvery (461AÚ, 221AÚ, 231, 232)	175	0,00	0,00	0,00
Ostatné krátkodobé finančné výpomoci (249)	177	0,00	0,00	0,00

Zdroj: Obec Malý Horeš

Preverením spoľahlivosti uvedených účtov bolo zistené, že boli úplné, pretože v účtovných záznamoch boli zaevidované všetky špecifické položky, týkajúce sa návratných zdrojov financovania, ku dňu zostavenia účtovnej závierky existovali a boli ocenené v správnej výške. Výsledky preverenia správnosti ich vykazovania, zaradenia a popísania vo finančných výkazoch sú uvedené v časti 3.2 tohto protokolu.

V rámci preverenia spoľahlivosti účtov a správnosti účtovných operácií bola vykonaná kontrola počiatočných stavov, bilančnej kontinuity záväzkov z predchádzajúceho roka, týkajúce sa návratných zdrojov financovania. Ďalej bolo preverené či boli zaevidované všetky pasíva týkajúce sa návratných zdrojov financovania, či tieto skutočne existovali ku dňu zostavenia účtovnej závierky a či boli vedené v správnej výške.

Preverením správnosti a zákonnosti účtovných operácií, týkajúcich sa prijatých návratných zdrojov financovania celkom v sume 506 821,22 eur a úhrad úrokov a splátok celkom v sume 511 920,77 eur boli zistené nedostatky v nasledovných oblastiach:

a) Správnosť triedenia príjmov

Kontrolovaný subjekt za účelom preklenutia časového nesúladu medzi potrebou zdrojov a vyplatením príspevku z fondov EÚ na financovanie oprávnených nákladov projektu s názvom „Živé tradície - Spoločné hodnoty, rozvoj infraštruktúry a turistickej atraktívnosti radu vinných pivníc obcí Herceghút a Malý Horeš“ uzatvoril dňa 23.08.2013 úverovú zmluvu s bankovou inštitúciou na poskytnutie úveru v sume 523 000,00 eur.

V roku 2013 uhradené splátky dlhodobého bankového úveru v sume 177 505,52 eur (účtovné doklady č. 7/ID z 31.10.2013 v sume 157 500,06 eur a č. 8/ID z 27.11.2013 v sume 20 005,46 eur) a v roku 2014 uhradené splátky dlhodobého bankového úveru v sume 21 163,84 eur (účtovné doklady č. 3/BU z 02.09.2014 v sume 18 936,07 eur a č. 3/BU z 29.09.2014 v sume 2 227,77 eur) boli nesprávne triedené na podpoložke 513002 ako dlhodobý bankový úver.

Nesprávnym triedením uhradených splátok úveru na podpoložku 513002 Bankové úvery dlhodobé (správne 821005 Splácanie istiny z bankových úverov dlhodobých), kontrolovaný subjekt nekonal v súlade s § 4 ods. 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a § 4 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy“). Zároveň nepostupoval v súlade s Opatrením MF č. F/010175/2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie v znení neskorších zmien.

Obec v roku 2012 v účtovnej evidencii neevidovala žiadne pasíva týkajúce sa návratných zdrojov financovania. V roku 2013 obec evidovala k 31.12.2013 na účte 461-Bankové úvery, sumu 178 129,59 eur a k 31.12.2014 to bola suma 156 885,18 eur. Výška vykazovaných záväzkov z návratných zdrojov financovania bola správna.

b) Inventarizácia záväzkov, týkajúcich sa návratných zdrojov financovania

Kontrolná skupina v rámci riadnej inventarizácie majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov k 31.12.2012, k 31.12.2013 a k 31.12.2014 preverila správnosť inventarizácie záväzkov, týkajúcich sa návratných zdrojov financovania.

Preverením predloženej dokumentácie bolo zistené, že obec v kontrolovanom období vykonala len inventarizáciu pokladne a majetkových účtov. K účtom 021 - Stavby, 023 – Dopravné prostriedky a 031 – Pozemky, neboli vyhotovené inventúrne súpisy v zmysle § 30 ods. 2 zákona o účtovníctve, ale tieto nahrádzali zoznamy majetku z evidencie majetku, ktoré obsahovali inventárne číslo, dátum nadobudnutia a obstarávaciu cenu. Pri účte 063 – Realizovateľné cenné papiere, nebol vyhotovený žiadny inventúrny súpis. Nebola vykonaná inventarizácia účtu 042 - Obstarania dlhodobého hmotného majetku, inventarizácia bankových účtov, účtov pohľadávok a záväzkov. Inventarizácia účtu 461 – Bankové úvery,

taktiež nebola vykonaná, nebol vyhotovený inventúrny súpis v zmysle § 30 ods. 2 zákona o účtovníctve a inventarizačný zápis v zmysle § 30 ods. 3 citovaného zákona. Obec nevykonaním dokladovej inventarizácie účtov pohľadávok a záväzkov nepostupovala v súlade s § 29 ods. 1 zákona o účtovníctve, podľa ktorého inventarizáciou účtovná jednotka okrem iného overuje, či stav záväzkov v účtovníctve zodpovedá skutočnosti.

Kontrolovaný subjekt vo vyššie uvedených prípadoch postupoval v rozpore s § 6 ods. 3 zákona o účtovníctve, podľa ktorého účtovná jednotka bola povinná inventarizovať majetok, záväzky a rozdiel majetku a záväzkov podľa § 29 a § 30.

c) Predbežná finančná kontrola

Od 01.01.2010 má obec v platnosti „Smernicu na zabezpečenie vykonávania predbežnej finančnej kontroly a priebežnej finančnej kontroly“.

V uvedenej smernici sú jednoznačne definované a špecifikované právomoci a úlohy zamestnancov v rámci organizačnej štruktúry resp. postupy, ktorými sa zabezpečuje kontrolný mechanizmus. Samotná smernica rieši otázky venované forme a náležitostiam predbežnej a priebežnej finančnej kontroly v obci Malý Horeš. Predbežnú finančnú kontrolu podľa smernice vykonávajú oprávnení zamestnanci obce.

Vykonávanie predbežnej finančnej kontroly bolo odkontrolované na vzorke účtovných dokladov, ktoré bezprostredne súviseli s čerpaním prijatých návratných zdrojov financovania a boli spracované v priebehu rokov 2013 - 2014. Na základe overenia bolo zistené, že pri finančných operáciách nadväzujúcich na platné zmluvy, subjekt vykonával predbežnú finančnú kontrolu, avšak jej overenie neobsahovalo informáciu na aký dokument bola vykonaná (rozpočet, zmluvy, súlad so všeobecne záväznými predpismi). Uvedený postup nebol v súlade s § 9 ods.1 zákona č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o finančnej kontrole a vnútornom audite“).

Predbežnou finančnou kontrolou sa so zameraním na dodržiavanie hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti overuje, či je pripravovaná finančná operácia v súlade so schváleným rozpočtom obce, so zmluvami uzatvorenými obcou alebo inými rozhodnutiami o hospodárení s verejnými prostriedkami, a či je v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Predbežná kontrola sa v zmysle smernice „...vykoná kontrolným razítkom, ktorým sú označené jednotlivé dokumenty...“, podpismi a dátumom kontroly. Po vykonaní predbežnej finančnej kontroly referentmi na kontrolnom odtlačku pečiatky sa návrh pripravovanej finančnej operácie predkladá na schválenie starostovi obce.

Podľa smernice priebežnou finančnou kontrolou starosta obce overuje úplnosť a preukázateľnosť účtovných alebo iných dokladov súvisiacich s kontrolovanou finančnou operáciou, súhrn skutočností podľa § 9 ods. 1 zákona o finančnej kontrole a vnútornom audite. Starosta obce overuje danú finančnú operáciu priebežnou kontrolou a svojim podpisom na kontrolnom odtlačku pečiatky udeľuje súhlas na jej realizáciu alebo úhradu.

Kontrolou bolo zistené, že pri kontrolovaných finančných operáciách nadväzujúcich na platné zmluvy, subjekt vykonával predbežnú finančnú kontrolu, avšak personálne obsadenie obecného úradu neumožňovalo aplikovať § 9 ods. 2 zákona o finančnej kontrole

a vnútornom audite, podľa ktorého predbežnú finančnú kontrolu vykonáva vedúci zamestnanec poverený vedúcim orgánom verejnej správy a zamestnanci zodpovední za rozpočet, verejné obstarávanie, správu majetku alebo iné odborné činnosti podľa charakteru finančnej operácie.

3.2 Spol'ahlivosť vybraných účtov pasív a správnosť vykazovania návratných zdrojov financovania

Preverená bola správnosť vykazovania návratných zdrojov financovania v účtovnej závierke a vo finančných výkazoch. Obec mala vypracovanú riadnu účtovnú závierku, zostavenú k 31.12.2012 a 31.12.2013. Súčasťou účtovnej závierky boli súvaha, výkaz ziskov a strát a poznámky, ktoré obsahovali prehľad významných účtovných zásad a účtovných metód a ďalšie vysvetľujúce informácie.

Preverením dodržiavania termínu predloženia účtovnej závierky bolo zistené, že obec v roku 2012 predložila Súvahu a Výkaz ziskov a strát 27.03.2013, čo nebolo v súlade s § 1 ods. 5 opatrenia MF SR z 5. decembra 2007 č. MF/25755/2007-31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o usporiadaní, označovaní a obsahovom vymedzení položiek individuálnej účtovnej závierky, termíny a miesto predkladania účtovnej závierky pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné celky v znení neskorších predpisov (ďalej len „opatrenie MF SR č. MF/25755/2007-31“).

Poznámky k účtovnej závierke za rok 2013 v časti IV. Informácie o údajoch na strane pasív súvahy v časti záväzky obsahovali informáciu o prijatom úvere, stav k 31.12.2013 v sume 178 129,59 eur a termín dokedy bude splácaný. V časti finančné operácie bola informácia o výške prijatých úverov (zostatok prostriedkov finančných aktív) a splátkach istiny úverov vo výdavkových finančných operáciách, ktorá však nezodpovedala skutočnosti (uvedené pri preverení správnosti vykázaných návratných zdrojov financovania vo finančných výkazoch), čo nebolo v súlade s § 3 ods. 1 opatrenia MF SR č. MF/25755/2007-31, podľa ktorého poznámky sa zostavujú tak, aby informácie v nich uvedené boli užitočné, významné, zrozumiteľné, porovnateľné a spol'ahlivé.

Účtovné závierky za roky 2012 a 2013 boli overené audítorom. Podľa osobného listu audítora, ktorý bol súčasťou správy bolo predmetom preverenia hospodárenie obce, výkaz o plnení rozpočtu FIN 1-12 v rozsahu dodržanie rozpočtovej klasifikácie, dodržanie záväzného členenia rozpočtu a kontrola rozpočtových opatrení. Ďalej bolo predmetom overenia hospodárenie s ostatnými finančnými prostriedkami a stav a vývoj dlhu. Súlad výročnej správy s účtovnou závierkou za rok 2013 bol overený 18.10.2014.

Preverením správnosti vykázaných informácií týkajúcich sa návratných zdrojov financovania vo finančných výkazoch so stavom k 31.12. a ich súlad s účtovníctvom bolo zistené, že obec uvádzala vo výkaze FIN 1-12 za rok 2013 príjmové finančné operácie na položke 513 v sume 178 129,59 eur, avšak prijatý dlhodobý investičný úver za rok 2013 bol v účtovnej evidencii vykázaný v sume 355 635,11 eur (účtované na ťarchu účtu 2211-Bankový účet a v prospech účtu 461-Bankové úvery, triedené na rozpočtovú položku 513002), tzn. v sume vyššej o 177 505,52 eur.

Výdavkové finančné operácie v roku 2013 neboli vykázané a to napriek skutočnosti, že obec v roku 2013 uhradila splátky dlhodobého investičného úveru v celkovej sume 177 505,52 eur. Uvedené splátky boli účtované na ťarchu účtu 461-Bankové úvery a v prospech účtu 2212-Bankový účet a nesprávne triedené na rozpočtovú položku 513002.

V roku 2014 boli vo výkaze FIN 1-12 vykázané príjmové finančné operácie v sume 130 022,27 eur, avšak prijatý dlhodobý investičný úver za rok 2014 bol v sume 151 186,11 eur, (účtované na ťarchu účtu 2211-Bankový účet a v prospech účtu 461-Bankové úvery, triedené na rozpočtovú položku 513002).

Výdavkové finančné operácie v roku 2014 boli vykázané v sume 151 266,59 eur a to napriek skutočnosti, že obec v roku 2014 uhradila splátky dlhodobého investičného úveru v celkovej sume 172 430,43 eur (účtované na ťarchu účtu 461-Bankové úvery a v prospech účtu 2212-Bankový účet).

Príjmové finančné operácie tak boli vykázané o sumu 21 163,84 eur nižšiu, ako bol prijatý úver a výdavkové finančné operácie taktiež boli vykázané o sumu 21 163,84 eur nižšiu, ako boli uhradené splátky istiny úveru.

Uvedený rozdiel vznikol nesprávnym triedením úhrad splátok v sume 18 936,07 eur a 2 227,77 eur, celkom v sume 21 163,84 eur na rozpočtovú položku 513 namiesto rozpočtovej položky 821. Porušenie je uvedené v časti 3.1. tohto protokolu.

V dôsledku nesprávneho triedenia príjmov a výdavkov bola ovplyvnená správnosť vykazovania nielen príjmových a výdavkových finančných operácií ale aj príjmov a výdavkov celkom, a to nielen vo finančnom výkaze FIN 1 – 12, ale aj v záverečnom účte obce za rok 2013. Uvedené zistenia boli nad stanovenú významnosť.

Prevereními správnosti vykázaných informácií vo výkaze FIN 6-04 so stavom k 31.12.2013 a k 31.12.2014, bolo zistené nesprávne vykazovanie zostatkov záväzkov z bankových úverov a výpomoci. Obec vykazovala k 31.12.2013 zostatok záväzkov z bankových úverov (riadok 7) v sume 178 129,59 eur a v roku 2014 zostatok záväzkov z bankových úverov v sume 156 885,18 eur. V týchto sumách bol vykazovaný aj celkový dlh obce. Vzhľadom na to, že sa jednalo o úvery prijaté na zabezpečenie predfinancovania projektov SR a EÚ, mali byť uvedené zostatky vykázané aj v riadku 8 – kde sa vykazujú bankové úvery a výpomoci na zabezpečenie predfinancovania projektov SR a EÚ a celkový dlh obce by bol nula.

Obec nesprávnym vykazovaním zostatkov záväzkov z bankových úverov vo výkaze FIN 6 – 04, nedodržala obsahové vymedzenie údajov potrebných na účely hodnotenia plnenia rozpočtu verejnej správy v zmysle § 1 ods. 1 opatrenia MF SR č. MF/21513/2012-31.

Táto skutočnosť významne ovplyvnila výšku vykazovaného celkového dlhu obce, čo sa premietlo aj do vykazovaného dlhu verejnej správy.

4. Dopad prijímania návratných zdrojov financovania na zvyšovanie zadlženosti obce a jej schopnosť uhrádzať záväzky v rámci jej hospodárenia

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Kontrolná skupina preverila schopnosť uhrádzať záväzky obce na základe vývoja záväzkov v období 2012 – 2014 a dodržania § 19 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy zo strany obce. Pre potreby uvedeného posúdenia bol na základe údajov súvahy k 31.12. príslušného roka spracovaný vývoj záväzkov v kontrolovanom období s uplatnením metodiky podľa riadku 4 finančného výkazu o stave bankových účtov a záväzkov obcí, vyšších územných celkov a nimi zriadených rozpočtových organizácií.

Prehľad o záväzkoch obce podľa doby splatnosti za roky 2012 – 2014

Tabuľka č. 5

Ukazovateľ	Skutočnosť			Index 2013/2012	Index 2014/2013
	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2014		
Záväzky spolu v eur	4 622,94	183 476,34	163 122,70	39,69	0,89
z toho:					
- dlhodobé záväzky	4 622,94	5 346,75	6 237,52	1,16	1,17
- krátkodobé záväzky	0,00	0,00	0,00	-	-
- bankové úvery a výpomoci	0,00	178 129,59	156 885,18	*	0,88

Zdroj: FIN 7 – 04 k 31.12.2012, resp. FIN 6 – 04 k 31.12.2013 a k 31.12.2014.

Najvýraznejší nárast záväzkov obec zaznamenala v roku 2013, keď index rastu dosiahol nárast o 36,69 oproti predchádzajúcemu roku, zatiaľ čo v roku 2014 klesol na hodnotu 0,89 oproti predchádzajúcemu roku. V roku 2013 bol uvedený stav ovplyvnený záväzkami z bankového úveru, prijatého na predfinancovanie spoločných programov SR a EÚ.

Dlhodobé záväzky v období 2012 – 2014 sa týkali len záväzkov zo sociálneho fondu. Krátkodobé záväzky v kontrolovanom období obec neevidovala.

Obec v období rokov 2012 – 2014 neevidovala žiadne záväzky po lehote splatnosti, a teda nenastali podmienky pre zavedenie ozdravného režimu a nútenej správy v zmysle § 19 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

V prípade záväzkov, týkajúcich sa návratných zdrojov financovania, obec v kontrolovanom období splatila v stanovených termínoch všetky dohodnuté splátky istiny vrátane úrokov. Z dôvodu, že pomer dlhu a skutočne dosiahnutých bežných príjmov za predchádzajúci rok bol v kontrolovanom období pod stanovenou hranicou 60 %, obec neprijala osobitné opatrenia na zníženie dlhu.

Protokol o výsledku kontroly vypracovali dňa: 22.04.2015

Ing. Miroslav Ferko
vedúci kontrolnej skupiny

RNDr. Marcel Kudláč
člen kontrolnej skupiny

S obsahom protokolu o výsledku kontroly bol oboznámený dňa: 22.04.2015

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Csaba Fúrik
starosta obce